

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

4 Eylül 2026 tarihli ve 11738 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile TPAO'nun Trakya'daki petrol ve doğal gaz arama ve üretim projesi kapsamında bazı taşınmazların acele kamulaştırılması kararlaştırılmıştır. Kararın kapsamı yalnızca sondaj yapılacak alanlarla sınırlı değildir. Lokasyon alanları ve yolları, petrol ve doğal gaz boru hatları, enerji nakil hatları, üretim kampları, idari kampüsler ve depolama tesisleri de acele kamulaştırma kapsamında bulunmaktadır.

Trakya, yoğun tarımsal üretim, yerleşim ve sanayileşmenin aynı alan ve su kaynakları üzerinde toplandığı bir bölgedir. Ergene Havzası'nın su kaynakları üzerindeki baskı, iklim değişikliğinin neden olduğu kuraklaşma ve tarımsal sulama ihtiyacındaki artış çevresel değerlendirmeyi daha da önemli hale getirmektedir.

Ayrıca bölgede derin jeolojik formasyonlarda kaya gazı potansiyeline ilişkin çalışmalar bulunması nedeniyle, projenin konvansiyonel doğal gaz/petrol aramasının ötesinde bir üretim yöntemini kapsayıp kapsamadığının da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Özellikle önem taşıyan husus, acele kamulaştırmanın çevresel değerlendirmeden önce veya çevresel değerlendirme tamamlanmadan fiilen arazi kullanımını geri dönüşü zor bir noktaya taşıyıp taşımadığıdır. Acele kamulaştırmanın varlığı, hiçbir şekilde ÇED ve diğer çevre mevzuatından doğan yükümlülükleri ortadan kaldırmamalıdır.

Bu çerçevede;

1. 11738 sayılı Karar kapsamında acele kamulaştırılması öngörülen taşınmazların tamamını kapsayan proje için ÇED süreci başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa hangi tarihte, hangi proje tanımı üzerinden ve hangi kapsamda başlatılmıştır?
2. 11738 sayılı acele kamulaştırma kararının alınması sırasında Bakanlığınızın ÇED durumu, çevresel riskler ve proje alanlarının hassasiyetine ilişkin görüşü alınmış mıdır? Alınmışsa bu görüşte acele kamulaştırmayı etkileyen hangi değerlendirmeler yapılmıştır?

3. Sondaj ve üretim faaliyetlerinde kullanılacak suyun miktarı, kaynağı ve niteliği ile oluşacak üretim/atık sularının kimyasal içeriği, depolanması, taşınması, arıtılması ve nihai bertarafı için hangi standartlar uygulanacaktır?
4. Kullanılmış sondaj ve üretim sularının tarım alanlarına, yeraltı sularına veya yüzeysel su kaynaklarına karışmasını önlemek amacıyla kaçak tespiti, sızdırmazlık, sürekli izleme ve bağımsız denetim mekanizmaları kurulacak mıdır?
5. Sondaj kuyularının bulunduğu alanlarda ve boru hatları güzergâhlarında metan sızıntısı, hava kalitesi, toprak kalitesi ve yeraltı suyu kalitesinin faaliyet öncesi ve faaliyet sonrası karşılaştırılabilmesi için ölçüm sistemi kurulacak mıdır?
6. Trakya'nın farklı noktalarında birden fazla sondaj, yol, boru hattı, enerji nakil hattı ve tesisin oluşturacağı kümülatif çevresel etki için havza ölçeğinde bir değerlendirme yapılacak mıdır? Yoksa her tesis ve sondaj kendi sınırları içinde mi değerlendirilecektir?
7. Acele kamulaştırma kapsamında alınacak taşınmazların bir bölümünün daha sonra proje dışında kalması halinde, kamulaştırılmış veya üzerinde irtifak hakkı kurulmuş arazilerin kullanım ve mülkiyet durumu ne olacaktır? Kullanılmayan arazilerin maliklerine iadesine ilişkin bir mekanizma öngörülmüş müdür?